

Prikaz

Aleksander Verner, *Kako držati nastavu na fakultetu: praktični priručnik*, preveo Markus Manojlović, Banja Luka: Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, 2019, 113.

Ana Galić

Udruženje Sofia
ana.galic.bl@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.4781759>

U izdanju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci, 2019. godine, objavljena je knjiga naziva *Kako držati nastavu na fakultetu: praktični priručnik*, Aleksandra Vernera. Knjigu je preveo Markus Manojlović, a sastoji se iz 113 stranica, raspoređenih u šest tematskih cjelina: *Ciljevi i struktura ove knjige; Nastavno osoblje kao preduslov uspješne nastave; Nastava iz perspektive nastavnika; Moja uloga kao nastavnika; Smjernice; Tri savjeta za dalje čitanje.*

U prvom dijelu knjige autor nas upoznaje kome je namijenjen ovaj priručnik, šta predstavlja njegov glavni cilj i na šta se knjiga koncentriše. Ciljna grupa su predavači u visokom obrazovanju, oblast znanja je visokoškolska didaktika, a fokus se daje prvenstveno ličnom iskustvu u nastavi.

Drugo poglavlje nas dodatno opominje na važnost i značaj predavača ili nastavnika u nastavnom procesu, te koliko je bitno da sam predavač bude spreman za čas. Dobrim vladanjem nastavnika ili s njegovom optimalnom psiho-fizičkom i stručno-profesionalnom startnom pozicijom i sama nastava postaje „intelektualno stimulativna i zadovoljavajuća“.

Treće poglavlje predstavlja jezgro ove knjige. Najprije se uvodimo u značaj studentske *aktivnosti* i nastavničke *otvorenosti*, ili autentičnosti. Pored kraće polemike o prenošenju znanja kao glavnog cilja nastavnog procesa, argumentacija se razvija u svjetlu uspješne nastave i kvalitetnog učenja. Mjera samostalnog rada predstavlja okosni-

cu u radu sa studentima, a cilj nastave je aktiviranje svih učesnika, zajednički rad, aktivni angažman. Posebno je naglašena besmislenost slijepog praćenja unaprijed utvrđenog plana i programa za određenu nastavnu jedinicu, te se prevazilaženje frontalnog načina nastave predstavlja kao uspjeh:

“Možemo zaključiti da nastava nije nikakav teatralni nastup, nego forma zajedničkog rada, pri kojem se ne govori samo o nečemu, nego se i razgovara.”¹

Vrijeme za grupni rad, pitanja i diskusija predstavlja pravac željene promjene u stavu nastavnika. Promjene uključuju spremno rješavanje grešaka koje se dešavaju u toku nastave, bilo da je riječ o nesigurnosti samog nastavnika, odnosno njegovih didaktičkih ili ličnih vještina, zatim tehničkih problema ili nesnalaženja studenata u grupnom radu, odnosno u odgovoru na zadate zadatke (odbijanje učestvovanja u nastavi – ćutanje, pasivnost, pretjerana aktivnost, nemotivisanost).

U poglavlju broj četiri čitamo o odgovornosti na strani nastavnika u nastavnom procesu. Nastavnik treba da pomaže pri učenju, da bude motivator pri procesima usvajanja novih znanja i vještina, odnosno to bi trebao biti i uslov uspješno izvedene nastave. Isto tako je neophodno da uvidi razliku između stvari za koje je moguće biti odgovoran, od onih za koje je to nemoguće, odnosno da shvati da je on taj koji je glavni medij nastave, ne tradicionalno tabla niti savremeni elektronski uređaji.

O postavljanju zahtjeva svojim studentima, taman

1 Aleksander Verner, *Kako držati nastavu na fakultetu: praktični priručnik*, preveo Markus Manojlović (Banja Luka: Filozofski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, 2019.), 24.

toliko koliko oni mogu iznijeti, te ponovljenim glavnim aspektima ove knjige čitamo u petom, a u šestom i zadnjem dijelu knjige autor nam preporučuje tri knjige koje su, po njegovom sopstvenom nahođenju, preporuka za dalje unaprijeđenje.

Ovaj priručnik prvenstveno pogoduje nastavnicima koji tek uranjaju u nastavničke vode, posebno onim stru-

kama koje nisu imale pedagošku grupu predmeta tokom osnovnog ciklusa studiranja. Problemi na koje može naići nastavnik u nastavnom procesu, da li u pogledu lične nesigurnosti ili pak nepredvidivih situacija od strane studenata, na jasan su i pregledan način pobrojani i predstavljaju stručan alat za snalaženje kako mlađih, tako i onih malo starijih predavača.